

LTO Land- en Tuinbouw Organisatie

Bezuidenhoutseweg 105-113

2594 AC Den Haag

per email: secretariaat@lto.nl

Uw kenmerk: 240709/GK/IG

Ons kenmerk: LTO-PAS-melders

Betreft: Woo-verzoek m.b.t. PAS-melders, jullie brief van 9 juli 2024

Nijmegen, 17 juli 2024

Beste heer Koopmans, dag Ger,

Dank voor jouw brief per email van 9 juli 2024. Het eerste deel van jouw brief m.b.t. het overleg met Frans Vollenbroek en Max van der Sleen behoeft enige aanvulling. Het woord natuur/ecosysteem ontbreekt. Immers, zonder een gezonde natuur is een gezonde economische agrarische bedrijfsvoering op den duur niet volhoudbaar. De schaal waarop in Nederland intensieve veehouderij wordt bedreven is niet duurzaam. Dit geldt eveneens voor het volledig uit de hand gelopen pesticiden gebruik in land- en tuinbouw. Samengevat: zonder een gezonde natuur geen boeren en daarmee geen voedsel.

Een tweede aspect betreft de PAS-melders, waarvan door ons is gesteld dat er ook een aantal oneigenlijke c.q. valse PAS-melders zijn die het systeem van PAS-melding gebruikten om illegale uitbreidingen te legaliseren en/of onjuiste gegevens aanleverden¹. Dit is ook aan de orde geweest tijdens het overleg.

Nu terugkomend op jouw vraag: nee, wij gaan het Woo-verzoek van 2023 niet intrekken om een aantal redenen.

Zoals je weet beschikken we al over het volledige adressenbestand van PAS-melders op grond van onze in 2019/2020 gestarte Woo/Wob-verzoeken. Daar is eindeloos over geprocedeerd, waarbij minister Schouten van de rechter het verwijt kreeg dat “ze misbruik maakte van procesrecht”. LTO heeft daar ook een belangrijke rol in gespeeld c.q. actief aan meegewerkt.

Je refereert aan “vele honderden boerengezinnen”. Sinds wanneer komt LTO op voor boerengezinnen? Immers mede dankzij het PAS is de schaalvergroting doorgegaan en hebben vele “honderden zo niet duizenden boerengezinnen” moeten stoppen, waarbij wij niet de indruk kregen dat LTO dat een probleem vond. LTO lijkt voornamelijk de belangen van de veevoeder- en pesticiden fabrikanten te behartigen. Hun omzet moet kennelijk op peil blijven. De belangen van de kleine bedrijven zijn ondergeschikt.

¹ Vliegveld Lelystad is een bekend voorbeeld van een valse PAS-melder: de Aeriusberekening bleek frauduleus
MOB

Je schrijft dat “de onzekerheid waarin zij (boerengezinnen) nu al jarenlang leven laakbaar is”. Dat zijn wij geheel met je eens. Maar jij was het toch die in 2015 aan de wieg stond van het PAS en de invoering ervan in 2015? Daar was je ook trots op. Je hebt dus zelf een heel actieve rol gespeeld bij de totstandkoming van deze “laakbare situatie”.

Verder zijn we druk met het zoveel mogelijk tegenhouden van mega- en giga varkens- en kippenstallen die zelfs op dit moment nog worden vergund.

Je vraagt dus om onze compassie met “vele honderden boerengezinnen” waar jij/LTO, als het om schaalvergroting gaat, kennelijk helemaal geen compassie mee hebt. Je vraagt die compassie wel aan ons...

Tot nog toe hebben wij, zoals je weet, afgezien van grootschalig indienen van verzoeken tot handhaving van PAS-melders. Dat had gekund omdat we alle adressen van PAS-melders hebben op grond van onze Wob-verzoeken van 2019/2020. Dat hebben we niet gedaan. Wel heeft de Raad van State uitgesproken dat het in 2025 toch echt einde oefening moet zijn m.b.t. het gedogen van PAS-melders. Dat ligt ook voor de hand omdat dan al 6 jaar illegaal wordt gedoogd, hetgeen flagrant in strijd is met de Habitatrichtlijn. Deze Europese wet biedt daartoe nul komma nul opties.

Zo gauw wij alle adressen van bedrijven die zich hebben aangemeld voor legalisatie (ons Woo-verzoek van 2023) hebben ontvangen zullen we ons beraden over al dan niet verdere stappen.

Verder nog onze constatering dat de sector zelf zich niet bepaald sociaal opstelt. Immers, stoppende boeren verkopen al dan niet latente ruimte liever aan bedrijven als vliegveld Schiphol en Rotterdam en wegwitbreidingen (A15, A27) dan aan collega PAS-melders die problemen hebben met te weinig stikstofruimte. Zo ver gaat de onderlinge solidariteit binnen de sector kennelijk niet.

Het voorgaande gaat over het verleden. Nu de toekomst. Immers, de grote vraag is waar we met onze Nederlandse agrarische sector naartoe gaan c.q. naartoe willen gaan. Evident is dat de huidige situatie niet duurzaam is vanwege aspecten van klimaat, biodiversiteit, volksgezondheid, dierenwelzijn, etc. De externe kosten van de sector bedragen ruim € 10 miljard/jaar. De huidige koers is daarmee een doodlopende weg.

Onze visie is dat een eiwittransitie cruciaal is voor de Nederlandse/Europese landbouw. Zie [hier](#)² voor een toelichting. Neem s.v.p. 10 minuten van je tijd om de [animatiefilm](#)³ te bekijken. In het beschreven scenario zullen de externe kosten van de sector drastisch dalen en komt er meer dan voldoende geld vrij om boeren fatsoenlijk te betalen voor hun producten en/of ecodiensten. Dan hebben we niet minder maar juist meer boeren nodig.

Hierover zijn we graag bereid om een gesprek aan te gaan.

Met vriendelijke groeten,

Drs. Johan G. Vollenbroek

Voorzitter van MOB

² [https://www.stichtingmobilisation.nl/naar-duurzame-landbouw/2023/11/19/eiwittransitie-cruciaal-om-nederlandse-landbouw-duurzaam-te-maken-\(19/11/2023\)/](https://www.stichtingmobilisation.nl/naar-duurzame-landbouw/2023/11/19/eiwittransitie-cruciaal-om-nederlandse-landbouw-duurzaam-te-maken-(19/11/2023)/)

³ https://www.youtube.com/watch?v=d-r6J-Uwv_g&t=1s